

PATVIRTINTA

Kauno rajono savivaldybės tarybos

2024 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. TS-171

**KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS**

2023 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

**KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2024 m. vasario 29 d. Nr. 5-10
Kaunas

TURINYS

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS.....	4
1. VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS.....	6
1.1. Veiklos rezultatai.....	6
1.2. Audito rezultatų vertinimas.....	12
2. TARNYBOS IŠTEKLIAI.....	13
2.1 Darbuotojai.....	13
2.2 Finansinė informacija.....	15
3. KITA INFORMACIJA.....	16

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS

Pagrindinis Kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) veiklos tikslas – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Kauno rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Savo veiklą grindžiame vertybėmis, kurios geriausiai reprezentuoja mūsų profesinį požiūrį į darbą ir vykdomą misiją – didinti naudą visuomenei.

2023 metais Savivaldybės tarybai pateikėme išvadas: dėl Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo; dėl Savivaldybės galimybės imti 6 000,00 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą. Užbaigėme 2022 metais pradėtą finansinį Kauno rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą, atlikome veiklos auditą „Matematikos, biologijos, chemijos ir informacinių technologijų mokinių pasiekimų rezultatų vertinimas“. Reaguodami į visuomenės informavimo priemonėse skelbiamą informaciją apie galimai neteisėtai panaudotas lėšas, skirtas tarybos narių išmokoms, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, gavę Kauno apygardos prokuratūros pavedimą, pakeitėme Tarnybos 2023 metų veiklos planą ir vietoj numatyto veiklos audito „Kauno rajono sveikatos priežiūros įstaigose (Garliavos, Vilkijos ir Pakaunės PSC ir filialai) mažėjančio prisirašiusių pacientų skaičiaus vertinimas“, atlikome atitikties auditą „Išmokyti, skiriamų Kauno rajono savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumas, pagrįstumas ir teisėtumas“. Tarnyba savo veikloje vadovaujasi tarptautiniais audito standartais ir Valstybės kontrolės patvirtintomis metodikomis, todėl pastarojo audito atlikimui didelę reikšmę turėjo galimybė naudotis nauju 2023 metais Valstybės kontrolės patvirtintu Atitikties audito vadovu.¹ 2023 m. spalio mėnesį pradėjome Savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio finansinį auditą, kurį, pagal pakeistas Vietos savivaldos įstatymo nuostatas, privalome užbaigti 2 mėnesiais anksčiau, t. y. iki 2024 m. gegužės mėn. 15 d.

Ne mažiau svarbi ir dar viena Tarnybos veiklos sritis – poauditinė veikla. Atlikdami auditus ir teikdami audito rekomendacijas, jas aptariame su audituojamais subjektais: ko trūksta, kad įvyktų teigiami pokyčiai, kokiomis priemonėmis ir iki kada situaciją įmanoma pakeisti, o siekdami didesnio auditų poveikio, stebime rekomendacijų įgyvendinimą, kas ketvirtį rekomendacijų įgyvendinimo

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2023 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. APDE-2 patvirtintas atitikties audito vadovas

stebėsenos ataskaitas teikiame Kauno rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui (toliau – Kontrolės komitetas). Tarnybos darbuotojų, Kontrolės komiteto ir audituojamų subjektų bendrą pastangų dėka, kiekvienais metais nuosekliai mažėja neįgyvendintų rekomendacijų skaičius.

Dar viena mūsų Tarnybos veiklos dalis, į kurią noriu atkreipti dėmesį, – prevencinė veikla, gerosios praktikos sklaida. Pagal savo kompetenciją konsultuojame besikreipiančius asignavimų valdytojus, priimame rajono gyventojus, išklausome jų nuomonę, dalyvaujame posėdžiuose, pasitarimuose, pasisakome savo kompetencijos klausimais. Sėkmingai bendradarbiaujame su Kontrolės komitetu, Valstybės kontrole, Savivaldybių kontrolierių asociacija, kitais viešojo sektoriaus subjektais.

Teikdama šią ataskaitą, Tarnybos vardu dėkoju už bendradarbiavimą audituotų įstaigų vadovams ir darbuotojams, o Merui, Kontrolės komitetui ir Savivaldybės administracijos vadovams – už domėjimąsi mūsų veikla ir palaikymą. Mūsų visų bendromis pastangomis siekiame, kad Savivaldybės turtas visuomet būtų valdomas skaidriai, taupiai, efektyviai ir rezultatyviai.

1. VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

1.1. Veiklos rezultatai

Tarnyba, įgyvendindama 2023 metų veiklos planą², 2023 metais atliko šiuos auditus ir kitus plane numatytus darbus:

Finansiniai auditai	<ul style="list-style-type: none"> Baigtas „Kauno rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimo“ auditas Pradėtas Kauno rajono savivaldybės 2023 m. metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis (atitikties) auditas
Veiklos ir atitikties auditai audituojamuose subjektuose	<ul style="list-style-type: none"> Veiklos auditas „Matematikos, biologijos, chemijos ir informacinių technologijų mokinių pasiekimų rezultatų vertinimas“ Atitikties auditas „Išmokų, skiriamų Kauno rajono savivaldybės tarybos nariams, su jų kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumas, pagrįstumas ir teisėtumas“
Pateiktos išvados Savivaldybės tarybai	<ul style="list-style-type: none"> Išvada dėl Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo Išvada dėl Savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą
Veiklos ataskaita Savivaldybės tarybai	Pateikta Kauno rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos ataskaita
Gyventojų prašymai	Išnagrinėti 2 Persiųsti pagal kompetenciją 3 Suteiktos žodinės konsultacijos 10

² Patvirtintas Kauno rajono savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. 1-7 (patikslintas 2023 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. 1-2 ir 2023 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 1-3)

Įstaigos vidaus administravimas	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtas 2024 veiklos planas • Parengtos 2023 m. veiklos plano vykdymo ketvirčių ataskaitos • Užregistruoti 306 dokumentai • Išleisti 64 įsakymai ir pavedimai • Parengta 16 vidaus dokumentų • Sutvarkytas 2022 metų archyvas • Parengtas ir patvirtintas 2024 m. dokumentacijos planas
---------------------------------	---

Kauno rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimas“ audito rezultatai

Savivaldybės 2022 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito³ metu 42 viešojo sektoriaus subjektuose atlikome pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse, kitose įstaigose atliktome analitinės audito procedūras.

Atlikus auditą nustatyta, kad:

➤ Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas, nes nustatytos klaidos nepaplitę ir nesiekė auditui nustatyto reikšmingumo.

➤ Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas.

➤ BĮ Kauno rajono pedagoginės psichologinės tarnybos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys neteisingi, t. y. neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie įstaigos finansinę būklę ir veiklos rezultatus.

➤ Vis dar teisiškai neįregistruota 22,8 proc. kelių ir gatvių kilometrų, 2022 m. teisine registracija įregistruota 350 km rajono kelių ir gatvių, liko neįteisinta 376,8 km kelių ir gatvių iš 1 649,043 km.

➤ Finansinėje apskaitoje ir sudarytose ilgalaikio turto perdavimo sutartyse nurodytos neteisingos Kauno r. Piliuonos gimnazijos patikėjimo teise valdomų negyvenamųjų pastatų: pastato- mokyklos (unikalus Nr. 4400-0453-7098), pastato-garažo (unikalus Nr. 4400-0453-7224) ir pastato- tualetų (unikalus Nr. 4400-0453-7257), pradinės įsigijimo vertės. Perduodant šį turtą VŠĮ

³ Finansinio audito „Kauno rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimas“ 2023 m. liepos 3 d. ataskaita Nr. 2-3, prieiga internetu: <https://www.krs.lt/media/46215/finansinio-teisėtumo-audito-ataskaita-kauno-rajono-savivaldybės-2022-metų-konsoliduotųjų-ataskaitų-rinkinio-savivaldybės-biudžeto-ir-turto-naudojimo-vertinimas.pdf>

Kauno rajono priešgaisrinei saugos tarnybai, Savivaldybės taryba įpareigojo Savivaldybės administracijos direktorių, o ne turto valdytoją, pasirašyti Savivaldybės turto panaudos sutartį.

➤ VŠĮ Kauno rajono priešgaisrinės saugos tarnybos darbo apmokėjimo sistema turi trūkumų, darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas, direktoriaus pareiginiai nuostatai ir direktoriaus darbo sutarties sąlygų pakeitimas neatitinka teisės aktų nuostatų.

➤ Fondų veiklą reglamentuojantys nuostatai turi trūkumų. Dėl Savivaldybės daugiavaikių šeimų rėmimo fondo, smulkiojo ir vidutinio verslo skatinimo fondo, gyvenamųjų patalpų remonto fondo ir daugiabučių namų ir jų aplinkos atnaujinimo, plėtros ir administravimo rėmimo fondo nuostatuose trūkstamo teisinio reglamentavimo galėjo būti priimti neobjektyvūs sprendimai dėl paramos skyrimo.

➤ Viešojo sektoriaus subjektai nesivadovavo Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis, nes 13,6 proc. viešojo sektoriaus subjektų savo interneto svetainėje nepaskelbė metinių ataskaitų rinkinių arba skelbė nepilnus metinių ataskaitų rinkinius.

Atsižvelgiant į nustatytus neatitikimus audito ataskaitoje teikta 1 rekomendacija, audituotų subjektų vadovai 42 raštais informuoti apie audito metu atliktas audito procedūras ir jiems teiktos 34 rekomendacijos dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir klaidų: 23 rekomendacijos 4 fondams, 3 – administracijai, 2 – BĮ Kauno rajono pedagoginės psichologinės tarnybai, 6 – VŠĮ Kauno rajono priešgaisrinės saugos tarnybai. Dalis klaidų ištaisyta ir rekomendacijų įgyvendinta audito metu.

Veiklos audito „Matematikos, biologijos, chemijos ir informacinių technologijų mokinių pasiekimų rezultatų vertinimas“ rezultatai

Savivaldybėje švietimas – prioritetinė sritis, kuriai skiriamas ypatingas dėmesys, tačiau gimnazijų mokinių akademiniai pasiekimai nėra aukšti. Matematikos, chemijos, biologijos ir informacinių technologijų valstybinių brandos egzaminų rezultatai eilę metų neviršija Lietuvos valstybinių brandos egzaminų vidurkio. Siekdami nustatyti veiksnius, kurie įtakoja brandos egzaminų rezultatus, kad daugiau mokinių, negu Lietuvos vidurkis, neišlaiko arba išlaiko patenkinamu lygiu matematikos, chemijos, biologijos ir informacinių technologijų egzaminus, atlikome šių mokomųjų dalykų mokinių pasiekimų rezultatų vertinimo auditą⁴.

Atlikus auditą nustatyta:

⁴ Veiklos audito „Matematikos, biologijos, chemijos ir informacinių technologijų mokinių pasiekimų rezultatų vertinimas“ 2023 m. lapkričio 27 d. ataskaita Nr. 2-6, prieiga internetu:<https://www.krs.lt/media/51120/matematikos-biologijos-chemijos-ir-informaciniu-technologiju-mokiniu-pasiekimu-rezultatuu-vertinimas.pdf>

➤ Nėra vieno sprendimo, kuriuo vadovaujantis būtų galima tikėtis, kad Kauno rajono mokinių mokomųjų dalykų (matematikos, chemijos, biologijos ir informacinių technologijų) egzaminų rezultatai reikšmingai pagerėtų ir pasiektų ar viršytų Lietuvos vidurkį. Siekiant pagerinti mokinių pasiekimų rezultatus, svarbu sutelkti visus švietimo proceso dalyvius, stebėti kiekvieno mokinio pasiekimus ir jo daromą pažangą, daugiau dėmesio skirti mokytojų kvalifikacijai ir stiprinti mokinių ir mokytojų motyvaciją.

➤ Nepakankamai imamasi veiksmų, siekiant pagerinti mokinių pasiekimų rezultatus. Teisės aktai neįpareigoja švietimo įstaigų vadovus vykdyti mokytojų kasmetinius vertinimus. Gimnazijose mokytojų kasmetinis vertinimas vykdomas vadovų iniciatyva ir vertinimo metu mokytojai dažniausiai nurodo tai, kas nuveikta, bet neanalizuoja, kaip tai veikia mokinių pasiekimus ir jų daromą pažangą bei mokymosi motyvaciją ir nenumato priemonių ir aiškių kriterijų kaip gerinti mokinių mokymąsi.

➤ Neužtikrinamos visiems mokiniams vienodos galimybės lankyti konsultacijas gimnazijose, o mokiniai, neturėdami galimybės gimnazijoje organizuojamų konsultacijų metu pašalinti mokymosi spragas ar siekti pažangos, naudojami korepetitorių paslaugomis.

➤ Kauno r. nesukurta vieninga mokytojų motyvavimo sistema, nors visose gimnazijose mokytojų skatinimai, tai yra mokamos priemokos ir premijos, aprašytos gimnazijų Darbo apmokėjimo sistemos aprašuose, bei kitose vidaus dokumentuose dėl darbuotojų skatinimo. Mes negalime pasakyti kokios konkrečiai gimnazijose taikomos motyvavimo priemonės yra veiksmingiausios ar kas motyvuoja mokytojus. Mokytojų įvertinimas ir skatinimas nepakankamas, nes ne visada įvertinami, kad ir nežymūs mokytojų pasiekimai dirbant su kitais, o ne su aukščiausius įvertinimus turinčiais mokiniais. Be to 37,7 proc. mokytojų galvoja keisti darbovietę, iš jų 66,7 proc. mokytojų galvoja dirbti kitoje veiklos srityje, tai kelia susirūpinimą. Motyvacinė sistema nėra vienintelė priežastis, dėl kurios mokytojai gali planuoti palikti dabartinę darbovietę, tačiau ji yra svarbus indikatorius, nes darbuotojų skatinimas – viena iš priemonių juos išlaikyti įstaigoje ir padidinti motyvaciją.

➤ Visose gimnazijose sukurta mokinių motyvavimo sistema ir ji naudojama. Ne tik skatinimo priemonės motyvuoja mokinius mokytis, bet ir mokinio mokymosi motyvacija priklauso tiek nuo paties mokinio, tarpusavio santykio su mokytojais, tiek nuo jį supančios aplinkos.

➤ Mokytojų kvalifikacija ir mokinių pastangos turi įtakos mokinių pasiekimų rezultatams. Aukštesni matematikos, biologijos ir chemijos metiniai vidurkiai sąlygoja aukštesnius mokinių valstybinių brandos egzaminų rezultatus, tačiau mokiniai, turintys informacinių technologijų aukštus metinius įvertinimus, brandos egzaminų neišlaikė arba išlaikė gaudami skirtingus įvertinimus.

➤ Mokytojų aukštesnė kvalifikacija (kvalifikacinė kategorija ir kvalifikacijos kėlimas seminaruose / mokymuose) įtakoja geresnius mokinių pasiekimų rezultatus.

➤ Mažesnis mokinių skaičius grupėje dažniausiai įtakoja aukštesnius mokinių pasiekimų rezultatus.

➤ Ne tik mokinių skaičius grupėje lemia aukštesnius mokinių pasiekimų rezultatus, rezultatai priklauso ir nuo mokytojo kompetencijos bei mokinio motyvacijos mokytis.

Atlikus auditą teiktos 2 rekomendacijos 11-os gimnazijų vadovams ir 2 rekomendacijos Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėjui.

Atitikties audito „Išmokų, skiriamų Kauno rajono savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumas, pagrįstumas ir teisėtumas“ rezultatai

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu ir Kauno apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokuroro⁵ reikalavimu, atlikome Kauno rajono savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms kanceliarinėms, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro patalpų nuomos, viešosios informacijos rengėjų teikiamų paslaugų, tarybos narių ataskaitų gamybos, platinimo ir kitoms reglamente numatytoms išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka savivaldybės administracija, skiriamų išmokų auditą⁶.

Atlikus auditą nustatyta:

➤ Savivaldybės taryba reglamentuodama išmokų Kauno rajono savivaldybės tarybos nariams (toliau – Tarybos nariai) su jų, kaip Tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka Savivaldybės administracija, mokėjimo tvarką, laikėsi galiojusių teisės aktų.

➤ 2019-01-01 – 2023-03-30 laikotarpiu galiojusių Kauno rajono savivaldybės tarybos reglamentų (toliau – Reglamentas) nuostatose, nebuvo numatyta aiški atsiskaitymo tvarka už išmokų iš Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą (nebuvo reikalavimo pateikti išlaidas patvirtinančius dokumentus).

➤ 2019-01-01 – 2023-03-30 laikotarpiu galiojusiuose Reglamentuose nebuvo išplėstinio ir baigtinio išlaidų sąrašo, kuriame būtų aiškiai, išsamiai surašytos Tarybos nariui galimos kompensuoti (kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro patalpų nuomos) išlaidos.

➤ Nuo 2023-03-30 Savivaldybės taryba patvirtinto Reglamento išmokų, susijusių su Tarybos nario veiklos išlaidomis, išplėstinį išlaidų sąrašą, kuriame aiškiai ir išsamiai detalizuojama, kam ši

⁵ Kauno apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokuroro 2023-05-11 raštas Nr. 3S-1702.

⁶ Atitikties audito „Išmokų, skiriamų Kauno rajono savivaldybės tarybos nariams, su jų kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumas, pagrįstumas ir teisėtumas“ 2023 m. gruodžio 12 d. ataskaita Nr. 2-8, prieiga internetu: <https://www.krs.lt/media/53479/atitikties-audito-ataskaita-nr-2-8.pdf>

išmoka gali būti naudojama ir neliko pagrindo interpretuoti ir plečiamai taikyti galimas kompensuoti išlaidas.

➤ Audituojamu laikotarpiu nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2023 m. liepos 1 d., lėšos Tarybos narių išlaidų kompensavimui, nei vienais metais nebuvo panaudotos pilnai, t. y. panaudota nuo 59,69 iki 72,97 procento galimos panaudoti sumos. Per nurodytą laikotarpį vidutiniškai panaudota 63,98 procento lėšų, kurios galėjo būti išmokėtos Reglamente nustatyta tvarka.

➤ Savivaldybė nesivadovavo Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. V-118 (su vėlesniais pakeitimais) 9 punkto nuostata, kad įstaigos parengti ir gauti su jos veikla susiję dokumentai turi būti užregistruoti dokumentų registruose ar naudojamose informacinėse sistemose, suteikiant jiems registracijos numerį.

➤ Savivaldybės administracijos direktoriaus paskirti darbuotojai, atsakingi už Tarybos narių išlaidų apskaitos vedimą, neatliko einamosios ir paskesnės finansų kontrolės. Neįvertino, kad pateikti dokumentai atitiktų Reglamente nustatytus reikalavimus, todėl per audituojamą laikotarpį 8-iems Tarybos nariams išmokėta suma viršijo nurodytą deklaracijose išmokų sumą – 1 587,12 Eur, (audito metu pinigai grąžinti į Savivaldybės biudžetą), o 5-iems Tarybos nariams susidarė 107,23 EUR įsiskolinimas.

➤ Neviešinama informacija apie išmokas susijusias su Tarybos nario veikla, neužtikrinama Tarybos narių atskaitomybė prieš visuomenę.

Atsižvelgiant į audito metu įvykusius teisinio reguliavimo pokyčius, Vietos savivaldos įstatyme ir Reglamente panaikinus išmokų, skiriamų Tarybos nariams, su jų, kaip Tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, kompensavimą, rekomendacijų audito subjektui neteikėme.

Išvados Savivaldybės tarybai

Taryba, vykdydama savo funkcijas, parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai 2023 m. liepos 3 d. audito išvadą Nr. 2-4 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo“⁷. Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinio (teisėtumo) audito metu nustatyti dalykai sudarė pagrindą pareikšti besąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Savivaldybės kontrolierius, gavęs Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriaus prašymą, atliko ilgalaikės paskolos ėmimo galimybių vertinimą ir pateikė Savivaldybės tarybai 2023

⁷ 2023 m. liepos 3 d. išvada Nr. 2-4 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo“, prieiga internetu: <https://www.krs.lt/media/46214/audito-išvada-dėl-kauno-rajono-savivaldybės-2022-metų-konsoliduotųjų-ataskaitų-rinkinio-savivaldybės-biudžeto-ir-turto-naudojimo.pdf>

m. birželio 13 d. išvadą Nr. 2-1 „Dėl Kauno rajono savivaldybės ilgalaikės paskolos ėmimo galimybių vertinimo“⁸. Atžvelgiant į Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktus duomenis, atliktus skaičiavimus ir pagal Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytus savivaldybių skolinimosi ir skolos limitus, Savivaldybei paėmus 6 000,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą, skola sudarytų 16 425,3 tūkst. Eur arba 15,1 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos, savivaldybė gali pasinaudoti įstatyme numatyta skolinimosi galimybe, tačiau savivaldybė negali skolintis daugiau nei 2023 metais planuoja gražinti paskolų.

Gyventojų prašymai

2023 metais penkiolika Kauno rajono gyventojų įgyvendino savo teisę raštu arba žodžiu kreiptis į Tarnybą su prašymais. Du prašymai išnagrinėti raštu ir parengti atsakymai, trys prašymai, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, persiųsti pagal kompetenciją, iš jų vienas – Kauno miesto savivaldybei, du – Savivaldybės administracijos direktoriui. Gyventojams, kurie kreipėsi žodžiu, suteikta 10 žodinių konsultacijų.

1.2 Audito rezultatų vertinimas

Siekdami naudoti visuomenei didinimo, kiekvieno audito metu rekomenduojame, ką reikėtų pakeisti, patobulinti, kad netinkamos veiklos atvejai būtų ištaisyti ir nepasikartotų. Kaskart teikdami rekomendacijas, jas deriname su audituojamu subjektu, prašome įvardyti numatomas jų įgyvendinimo priemones bei terminus. Audito poveikis finansų, turto valdymui, veiklos efektyvumui ir skaidrumui jaučiamas tuomet, kai rekomendacijos yra įgyvendintos tinkamai ir laiku, o tai pirmiausia priklauso nuo audituojamo subjekto, kuriam buvo pateikta rekomendacija, suvokimo, veiksmų, o neretai ir požiūrio. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną pradedame užbaigę auditą. Nuolatinis dėmesys įvardintoms įstaigų veiklos problemoms padeda ne tik greičiau jas išspręsti, bet ir suvaldyti ne vieną nustatytą riziką.

Visos 2022-ais ir ankstesniais metais teiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos, o didžioji dalis 2023 metais pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų buvo įgyvendinta dar auditų metu: įstaigos taisė

⁸ 2023 m. birželio 13 d. išvadą Nr. 2-1 „Dėl Kauno rajono savivaldybės ilgalaikės paskolos ėmimo galimybių vertinimo“, prieiga internetu: <https://www.krs.lt/media/45936/išvada-dėl-kauno-rajono-savivaldybės-ilgalaikės-paskolos-ėmimo-galimybių-vertinimo.pdf>

apskaitos ir kitas klaidas, sprendė Savivaldybės turto valdymo ir naudojimo problemas, tobulino vidaus teisės aktus, perskaičiavo neteisingai išmokėtas išmokų sumas, neteisėtai išmokėtus pinigus gražino į Savivaldybės biudžetą ir t. t.

2023 metais teiktų rekomendacijų įgyvendinimas:

Rekomendacijų įgyvendinimo būklė	Skaičius	Procentas
<i>Finansinio (teisėtumo) audito „Kauno rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“ metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimas</i>		
Įgyvendinta	15	42,86
Iš dalies įgyvendinta	-	-
Neįgyvendinta	-	-
Nebeaktuali	15	42,86
Nepasibaigęs terminas	5	14,29
Iš viso:	35	100
<i>Veiklos audito „Matematikos, biologijos, chemijos ir informacinių technologijų mokinių pasiekimų rezultatų vertinimas“ metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimas</i>		
Įgyvendinta	-	-
Iš dalies įgyvendinta	-	-
Neįgyvendinta	-	-
Nebeaktuali	-	-
Nepasibaigęs terminas	4	100
Iš viso:	4	100

Audituoti subjektai ėmėsi aktyvių veiksmų įgyvendinant rekomendacijas, nes visos iki 2023 metų teiktos rekomendacijos įgyvendintos ir liko neįgyvendintos tik tos, kurioms reikia ilgesnio laiko.

2. Tarnybos ištekliai

2.1 Darbuotojai

Pagrindiniai Tarnybos ištekliai – personalas, jo kompetencija ir profesionalumas. Tarnyboje dirba 6 valstybės tarnautojai, nuo 2023 m. rugsejo 6 d. viena darbuotoja išėjo vaiko priežiūros atostogų, todėl šiuo metu dirba 5 darbuotojai: Savivaldybės kontrolierius, Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja, vyriausiasis patarėjas ir 2 vyriausieji specialistai. Tarnybos darbuotojų atliekamas darbas bei jiems keliami lūkesčiai reikalauja daug specifinių žinių ir novatoriškumo, reikalinga ne tik gerai žinoti teisės aktus ir išmanyti finansinę apskaitą, bet ir būti ekonomistu, analitiku, strategu, ekspertu, psichologu, vadybininku, ir t. t., todėl daug dėmesio skiriama darbuotojų kompetencijų kėlimui. Pagrindinis Tarnybos valstybės tarnautojų mokymo tikslas – užtikrinti, kad tarnautojai, įgyvendindami Tarnybos tikslus ir uždavinius, būtų kvalifikuoti, įgytų naujausių žinių, lavintų laikmečio poreikius atitinkančius įgūdžius. Siekiant šio tikslo ir atsižvelgiant į darbuotojų poreikius,

2023 metais Savivaldybės kontrolierė ir darbuotojai dalyvavo seminaruose, konsultacijose ir kitose mokymo priemonėse, išklausė 184 akademines valandas mokymų, vidutiniškai vienas darbuotojas mokėsi 36,8 akademines valandas. Detalesnė informacija žemiau esančioje lentelėje. Kvalifikacijos tobulinimui išleidome 3,1 tūkst. Eur.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Kvalifikacijos tobulinimo priemonės tema</i>	<i>Priemonėje dalyvavusių darbuotojų skaičius</i>	<i>Išklaudyta akademinė valandų</i>
1	„Savivaldybių fiskalinė drausmė“, „Asmens duomenų saugumo pažeidimai: Kaip valdyti? Žmogiškosios klaidos įtaka“, „Asmens duomenų tvarkymo teisėtumas. Reikalavimai.“, „Pagrindiniai vadovo – lyderio iššūkiai ir atsakomybės šiuolaikinėje organizacijoje“	1	9
2	„Finansinės atskaitomybės vertinimas sudarant konsoliduotąsias ataskaitas“	2	5
3	„2022 metų pakeitimai darbo kodekse bei darbo apmokėjimą, kitas išmokas darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, reglamentuojančiuose teisės aktuose“	1	5
4	„Microsoft Outlook mokymai“	1	4
5	„Veiksminga komunikacija ir bendradarbiavimas komandoje“ „Mažos vertės pirkimų vykdymo ypatumai; kainos peržiūra (indeksavimas): nustatymas, keitimas, taikymas vykdant viešojo pirkimo sutartis.“ /Viešųjų pirkimų tarnyba/ „Atitikties auditas praktiškai. Finansinio audito praktika ir 2022 m. NK FAR strategijos įgyvendinimas.“ / LR valstybės kontrolė/	6	10
6	„Turto apskaita pagal VSAFAS: standartų taikymas, naujovės 2023 m. ir praktikoje kylantys klausimai“	2	8
7	„Stresinių situacijų valdymas“, „Lietuvos savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų geros patirties pavyzdžiai“, „2023 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditas: rezultatai, naujovės, iššūkiai“	1	12
8	„Teisinio reglamentavimo aktualijos viešajame sektoriuje“	2	4
9	„Žmogiškųjų išteklių standartizuoto valdymo valstybės tarnyboje kultūros diegimas“	1	24
10	„Organizacijų veiklos auditas. Praktinių pavyzdžių analizė. Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atrankos išorinei peržiūrai pasikeitimai ir atnaujinti išorinės peržiūros klausimynai.“ / LR Valstybės kontrolė / „Viešasis kalbėjimas: nuo pasiruošimo iki veiksmo“	4	10
11	„Mobilizacijos, priimančios šalies paramos ir pilietinio pasipriešinimo kursai“	1	6

Siekiame būti pavyzdžiu viešajame sektoriuje, todėl savo darbui keliame tik aukščiausius kokybės reikalavimus. Kiekvienais metais atliekamas Tarnybos valstybės tarnautojų metinis veiklos vertinimas (nuo 2023 metų pasikeitus Vietos savivaldos įstatymui savivaldybės kontrolieriaus metinis veiklos vertinimas neatliekamas), 2023 m. visų Tarnybos valstybės tarnautojų metinė veikla buvo įvertinta labai gerai.

2.2 Finansinė informacija

Tarnybos veiklos planui vykdyti Savivaldybės taryba kasmet skiria savivaldybės biudžeto asignavimus, 2023 metams buvo skirta 228,30 tūkst. Eur asignavimų, panaudota 214,10 tūkst. Eur, t. y. 93,78 proc. Didžioji dalis panaudotų asignavimų, t. y. 96,1 proc. panaudoti darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokom; 2,5 proc. – prekėms ir paslaugoms, iš prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų daugiausiai asignavimų panaudota kvalifikacijos kėlimui – 3,1 tūkst. Eur t. y. 56,27 proc. Duomenys apie skirtų asignavimų panaudojimą pateikti žemiau esančioje lentelėje.

Išlaidų pavadinimas	Asignavimų planas	Panaudoti asignavimai	Panaudotų asignavimų lyginamasis svoris
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	228,30	214,10	96,1
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	7,10	5,51	2,5
Socialinė išmokos (pašalpos)	1,90	1,81	0,8
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	1,40	1,24	0,5
Iš viso	238,70	222,66	100

Tarnyba ir Savivaldybės administracija yra sudariusi Buhalterinės apskaitos tvarkymo, finansinio, ūkinio ir materialinio aptarnavimo sutartį. Pagal šią sutartį Tarnybos finansinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius. 2023 metais Tarnybos biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai parengti ir pateikti teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Detalūs duomenys apie Tarnybos asignavimų panaudojimą ir finansinius rezultatus pateikti pridedamose Biudžeto vykdymo ir Finansinių ataskaitų rinkiniuose.

3. Kita informacija

Mūsų nepertraukiamai vykdomas viešojo sektoriaus rizikos veiksnių stebėjimas ir vertinimas, paremtas profesine patirtimi, leidžia nustatyti problemas ir grėsmes, tačiau riboti žmogiškieji ištekliai įpareigoja labai atsakingai nusistatyti prioritetus planuojant darbą.

Atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją bei vadovaudamasis prioritetų parinkimo, išankstinio tyrimo, objektyvumo, nešališkumo, apolitiškumo ir audito sudėtingumo vertinimo principais, Savivaldybės kontrolierius parengė Tarnybos 2024 m. veiklos planą taip, kad būtų įgyvendintos Tarnybai teisės aktais pavestos funkcijos bei apimtos rizikingiausios viešojo sektoriaus veiklos sritys. Savo veiklą Tarnyba vykdo planingai, tačiau, atsiradus poreikiui, veiklos planas gali būti koreguojamas.

Toliau rūpinsimės atliekamo audito kokybe, kurią gali užtikrinti tik aukštos kvalifikacijos, žinių turintys specialistai. Kelsime kvalifikaciją, tobulinsime audito atlikimo metodus. Sieksime būti ne tik vertintojais, bet ir aktyviais patarėjais ir pagalbininkais, skatinančiais viešojo sektoriaus pažangą ir prevencinį audito poveikį, stiprinsime bendradarbiavimą su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, Savivaldybės meru, komunikavimą su audituojamais subjektais, Savivaldybės administracija, kad auditų rezultatai būtų reikšminga pagalba institucijų, įstaigų vadovams priimant sprendimus dėl veiklos efektyvumo didinimo ir atsakomybės principu grįsto viešojo sektoriaus valdymo.

Tarnybos darbuotojai nuolat dalijasi su kitų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų darbuotojais gerąja praktika ir pritaiko ją darbe, aktyviai dalyvauja Lietuvos savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje. 2023 metais Savivaldybės kontrolierius išrinktas Savivaldybių kontrolierių asociacijos Teisės komiteto pirmininku. Savivaldybių kontrolierių asociacijos Teisės komitetas nagrinėjo pasikeitusius Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės tarnybos įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatas, pateikė 3 pasiūlymus Seimui dėl teisės aktų pakeitimų.

Didindami informacijos sklaidą, savo veiklos rezultatus pristatome ne tik audituotiems subjektams ar tikslinėms grupėms, tačiau ir plačiajai visuomenei. Tarnybos veikla viešinama Savivaldybės interneto svetainėje www.krs.lt.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Zieniuvienė